

Ա Ղ Գ Ա Յ Ի Ն

ՏՆՕՐԷՆ ԽՄԲԱԳԻՎ

ԵՐ

ՊՐՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻՎԻՊԼԵՏԱՆԱՆ

ԹԵՐԹԸ 30 ՓԱՐՍՅ

ԽՄԲԱԳԱՏՈՒՆ

Ղաթիկա Վերջմալ Բագար
Խոսի Խոսի դէմը Սամուր փա-
ղոյ Թիւ 12

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՍԻՈՑ ԲԱՆԱԿԱՆԱՏՅՈՒՆ

Ըսած էինք արդէն թէ ներ-
կայ ատմական-առնական պատե-
րադմէն մէջ, իրոյց վճռական
արդեանցը վրայ ամենէն աւե-
րի կարեւորութիւն ունեցող բա-
նը Օսմանեան Հայաստանի ար-
շաւանքն էր, որոյ Ռուսաց ձեռ-
քէն անցնելէն և կամ Օսմանե-
ցիք զայն կարենայ պահպանե-
լէն կոխումն ունէր արդի պա-
տերադմէն վճռական արդիւնքը:
Երրորդական թերթի մը զին-
ւորական թղթակիցը, որ ասի-
ական պատերազմին դաշտը գը-
նացեր է, հետեւեալ կարենար
տեղեկութիւնները կատարել, որք
ընդ ուշադրութեան մ'արժա-
նի կ'համարուին:

Ռուսիոյ ասիական բանակը՝
կըսէ՝ բնաւ առջիւք գետ մը
չունի անցնելու: Երրորդական
կողմին պէս, բայց լեռնոտ եր-
կիրներու մէջ տեղէն անցնելու
պիտի պարտաւորի, ինչպէս է
Յամանեան Հայաստանը: Տաճ-
կներէն հոս զորաւոր դիրքեր
բռնած են, Պաթում, Արտա-
հան և Կարս՝ առաջին գիծը,
Էրզրում ալ երկրորդ պաշտպա-
նութեան գիծն է: Էնիվալիա-
րիւս կըսէ թէ օսմանցիք Պա-
թումի, Կարսի և Էրզրումի մէջ
տեղը 80-000 շաբ զօրք ունին:
Ասկից զատ նաեւ նովկասու իտ-
լոմ բնակիչներէն ալ ակնկալու-
թիւն մ'ունին թէ ասոնք ալ
կարելի է ետեւի կողմէն շարժե-
լով գործելու կենն:

Մակայն ստոյգն ըսելու հա-
մար, Տաճկաց վիճակը շատ վը-
րանգաւոր բան կըլլար եթէ

Պարսկաստան ալ Ռուսիոյ հետ
գաղտնիցեւոր, ասի ալ Տիգրիսի
կողմէն օսմ. հոգն արշաւելու իտի
քանի որ պարսիկներն չէրք
պիտի մնան, օսմանցիք ալ կըր-
նան ինքզինքնին պաշտպան-
դական վիճակի մէջ պահել:

Բայց եթէ տաճկաց հրա-
մանատարներն սխալ մը դոր-
ծելով, Հայաստանը ռուսաց
ձեռքն իյնայ, այն ատեն ռու-
սերը կարող կըլլան մինչև Տի-
գրիսի մոտ: Մոտաւ և Թաւրուս
երթալ, կամ Հալեպ հասնելու
Եփրատի հովիտն իջնելով, եւ
կամ մինչև Փոքր-Ասիա յառաջ
քաշուլ:

Ինչպէս կ'տեսնուի, Հայաս-
տանը՝ կոյտութեան բանակին է
և տաճկներն ալ զայդ կարե-
նայ պահելու պէտք է որ յա-
ջողին:

Իսկ ռուսաց օրք բանակին
վրայ պիտի մնայ աւելի իրա-
կան դժուր մը տեսնելու գերը:
Ասի գետաւոր է ճշգիւ գուշա-
կելու Մակայն հաւանական երե-
ցածը սա բշտն է թէ, Ռուսք
պիտի նային երրորդական կողմը
օսմ. մեծ զօրութիւն մ'անդործ
պահել, որպէս զի ասոյին Ա
սիոյ մէջ իրենց բանակին գիւ-
րութեան միջոց մը տուած ըլ-
լան աւելի արագ և ազդու
կերպով գործ տեսնելու:

Այս բոլորն բացատրութեան
պատճառն ալ սա է թէ, Ռու-
սիա Երրորդական կողմէն աշխար-
հակալութիւն ընելու բան մ'ալ
չունի, մինչդեռ Ասիոյ կողմէն
կարելի կըլլայ թերեւ, եթէ
Տէր մի՛ արտացէ յաղթական ել-
նէ, Հայաստանն իր ձեռքը
պահել, իբրեւ պատերազմական
տուգանք բոլոր այն ծանր ծա-
խուց փոխարէն, զորս յիմարա-
բար վատնելու ելաւ այս միջո-
ցին:

ՆԻՔՈԼԱ ՄԵՇ ԴՔՍԻՆ ԵՍՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Էնիվալիա Ռիւս լրագրող
առնական բանակին ընդհանուր
հրամանատարն իրօրա մեծ դ. ք.
ոին աւ զօրս սղղած հետեւե-
ալ յայտարարութիւնը կ'հրա-
տարակէ:

«Զօրականք,
Քանի տարիէ ի վեր քրիս-
տոնեայ մեր եղբարքը օսման
եան լուծին ներքիւ կ'հեծնն:
Հարստահարուին: Ինչ որ նուի-
րական և թանկագին է մար-
դու մը — Գրիտտոսի սուրբ կը-
րօնքը, պատիւը, և ճակարի
քրտինքովն ու արեան դնով
վաստկուած ինչքն ու սեպհա-
կանութիւնքը — ասոնք ամենքն
ալ անհաւատներէն անարգուած
են:

Այդ թշուառ ժողովրդեան
համբերութիւնը վերջին ծայրն
հասաւ, որք ելան զիրենք հա-
րստահարողներուն և կեղեքա-
ղացը դէմ, և երկար տարիէ ի
վեր է արիւն կ'լծափեն, քա-
ղաքներն ու գիւղերը կրակի
տրուեցան, ինչքերն իրօրապ-
ատեցաւ, կ'ինկրնին ու աղծիկ-
ներն լլկուեցան, ինչ ինչ տե-
ղեր ալ ժողովրդիւք խմբովին
սրակոտոր եղան:

Ինչ որ ըրաւ թէ մեր վեհա-
պետը և թէ միւս կառավարու-
թիւնք քրիտոնէից կեցութեան
վիճակը բարւոքել սալու հա-
մար, բոլորն ալ ազարդելն ե-
լան:

Ռուսի և մեր Ազատագրար
-Զօրին համբերութեան չափն
ալ լցուեցաւ:

Վեհապետական վերջին
խօսքն արտասանուեցաւ, պա-
տերազմը հրատարակուած է
Թուրքիոյ դէմ:

Պաշտօնակալը, զինուորը,
իմ հրամանացս տակ դրուած
բանակին,

Մենք մեր վեհապետին
կամքը, և մեր նախահարց
սուրբ և նուիրական կտակը
գործադրելու կոչուած ենք:

Աշխարհակալութեան հա-
մար չէ որ պիտի յառաջ քա-
լենք, այլ մեր անարգեալ և
հարստահարեալ եղբայրներն, և
Գրիտտոսի սուրբ հաւատքը
պաշտպանելու համար:

Մ'ն ուրեմն յառաջ, պաշա-
պանած իրաւունքնիս սուրբ և
Աստուած ալ ընդ մեզ է:

Անեղիմիտ նմ թէ զօրագր-
տէն մինչև պարզ զինուորը, ա-
մենքնիդ ալ ձեր պարտքը պի-
տի կատարէք, և ռուս անուա-
նը պիտի պիտի բերէք: Ամեն
մարդ թող զորհուրի սյծմարդ-
անունէն, ինչպէս կ'զարհուրէին
անցելոյն մէջ: Ոչ արգելք, ոչ
նեղութիւնք և ոչ անձնազրկու-
թիւն և ոչ իսկ թշնամայն յա-
մառ ընդդիմութիւնք չպիտի
կարենան զմեզ կատեցնել և ար-
գելուլ իսկ այն խաղաղ և հան-
դարա ժողովրդները, ինչ կը-
րօնքն և ինչ աղգէ ալ որ լի-
նին, տանց անձն ու ստաց-
ուածքը պէտք է որ յարգէք:
Բան մ'ալ չպիտի առնէք մուսնց
դիրք վճարելու, ոչ որ քմահաճ
բան մը չպիտի կրնայ գործել:

Այս մասին ձեր ամենէն ալ
և իւրաքանչիւրէն զատ զատ
կ'պահանջմ որամենախիստ բա-
րեկարգութիւն և կարգ պա-
հով լին ունենալ, ասոնք պի-
տի ըլլան մեր սյծը, մեր յա-
ջողութեան գրաւականը և մեր
անուան ալ պատիւը:

Կ'յիշեցնեմ ձեզ թէ երբ այս
սահմանն անցնինք, պիտի տե-
տեւութեան մը հողը պիտի
կոխեմք՝ որ հնուց ի վեր բա-
րեկամ է մեր տէրութեանը,
այն է Բուժմանիա, որոյ ազա-
տութեանը համար Ռուսիա բա-
ւական արիւն թափած է:

Համոզուած եմ թէ ինչ ըն-

դառնալով թիւն և աստիճանաբար
թիւն որ դասն մեր նախնիքն
այդ երկրին մէջ, մեր ալ ճիշդ
միևնոյնը պիտի գտնենք :

Կ'ազանցեմ նաև որ ետ
դառնալու ատեննիդ ամենքնիդ
ալ մեզի բարեկամ և եղբայր
Բուսնիսոցն հետ կատարեալ
բարեկամութիւն ցոյց տաք :
յարգէք սովորութիւններն ,
օգնէք իրենց ճանկաց դէմ ,
և իմէ պէտք ալ ըլլայ անոնց
բնակարաններն ալ իրեն ձերը
պաշտպանէք :

Ներկայ հրամանագիրս պի-
տի կարգացուի բանակին բոլոր
դառնողներուն և խումբերուն մէջ :

Ստորագրեալ.— Պատերազ-
միզ բանակին գլխաւոր հրամա-
նատար , հեծեալազօրաց և ճար-
տարագետական ջորան ընդ հա-
նար վերատեսուչ

ՆԻՔՕԼԱ

ՀԵՈՒՅՐԱՆՈՒՐԻ

Վիեննա 11 մայիս

Ձեր կամար և Բայս իշխա-
նը թրիւթի է կ'գտնուին , որք
պիտի մեկնին Կ. Պոլիս երթա-
լու :

Հանդիման 11 մայիս
Ելաքըսթընի կուսակցութիւ-
նը խել մը խնդիրներ կ'յարու-
ցան , որով կառավարութեան
գործերու ազատութիւնը կա-
պել ու արգիլել կ'նային :

Պ. Պուրք յայտնեց թէ Դա-
նուբի կողմը անգղ. նաւատորմ
մը հանելու նպատակաւ ունի
պատրաստութիւն մ'եղած չէ :

Էսթրիալի դուքսը Սիւ-
վիէյ մեկնեցաւ :

(Խմբ. Ծանօթ.— Ասի Վիկ-
թորիս թագուհոյն երկրորդ
որդին է , որոյ կնոջը Մարի իշ-
խանուհոյն համար նախորդ
թերթով ըսինք թէ Բէթէրս-
պուրկ երթալու կը պատրաս-
տուի)

Հարկց. Խորհրդարանին մէջ

Պ. Ելաքըսթընի առաջարկու-
թեանցը վրայ վիճաբանութիւ-
նը շարունակուելով , Պ. Պուրք
ըսաւ թէ անգղ. կառավարու-
թիւնը կ'փափաքի բացառաւոր
չէզոքութիւն մը պահել , իսկ
չիրնար անտարբեր մնալ ոչ
Թուրքիոյ բաժանմանը , ոչ ալ
իրեն դէմ շարժական և բռնի
միջոցներ գործադրուելուն Աս-
կից գատ ներկայ խնդրին մէջ
շահ ունեցող տէրութիւնք ալ
չեն ընդունիր Պ. Ելաքըսթընի
կարծիքները :

Անգղիոյ և բոլոր աշխարհի
շահը կ'ազանցէ որ , ըսաւ ,
երկիրը այնպիսի օրոշում մ'ըն-
դունի որ չէապէ կառավարու-
թեան ձեռքերը , մանաւանդ
այսպիսի պահու մէջ յորում
իր ազատ շարժումներն աւելի

ևս պահպանելու պէտք ունի :

(Խմբ. Ծանօթ.— Պ. Ելաքըս-
թընի ներկայացուցած առաջար-
կութեան իմաստը սա՛ է թէ ,
մինչև որ Բ. Դուբը իր ընթաց-
քը բարձրանի փոխելով իր հը-
պատակ քրիստոնէից վիճակը
բարեփոխու համար միջոցներ
ձեռք առնելու ոչ թէ խօսք ,
այլ երաշխաւորութիւններ չտայ ,
Անգղիոյ կողմէն նիւթական թէ
բարոյական ունի օգնութիւն մը
գտնելու իրաւունքէն զրկուած
ճանցորի)

Պ. Պուրք ըսաւ թէ կառա-
վարութիւնը իրօք Ռուսիոյ
պատերազմական նաւերուն դէմ
Սիւվիէյի ջրանցքը գոյնջու հա-
մար Եգիպտոսի իշխանութեան
այդպիսի դիտաւորութիւն մը
ունենալը լսած է , իսկ այս մա-
սին ունի օրոշում կամ անօրէ-
նութիւն մ'եղած ըլլալը չգի-
տեր : Կառավարութեան իմաց
տրուած չէ՝ ըսաւ՝ միւս նաւե-
րուն դէմ ալ յիշեալ ջրանցքը
փակելու :

Պուրքէյ 11 մայիս
Իրաց վիճակը խիստ ծան-
րակշիռ կ'նկատուի :

Ռուսիոյ կառավարութիւնը
խստիւ պատուիրէր Ե. Սերվիոյ
որ ըլլայ թէ ներկայ կուսի
մասնակցի ինչու որ Աւստրիոյ
այն ատեն զինու զօրութեամբ
պիտի միջամտէ՝ երբ Սերվիոյ
ալ ներկայ կուսի մասնակցե-
լու հընէ :

— Կ'հաւատան թէ Արեւել-
եան խնդրին վրայք Անգղիոյ
և Աւստրիոյ մէջ կատարեալ
համաձայնութիւն մը գոյացեր
է :

ՁԻՆԻՈՒԱԿԱՆ ԾԱՌԺՈՒՄՆԵՐ

Թագ. վիմ պաշտ. թերթը
կըսէ թէ ռուսական զօրաց խո-
րայիչն Ռօթ-Պաշի անցնելու
լուրն անհիմն է :

Հետեւորար սուս է նաեւ
Պատերթիւն ալ 3000 ռուսերն գե-
տին մէջ խեղդելը , նոյնքան
ռուսաց ալ օսմ. զօրաց ձեռքը
գերի իյնալը , զոր կայծակի ա-
րագութեամբ տարածել նայած
էր իմէ յաւելուածներու յաղ-
թութիւններով գործ մ'ի դրախ
հանած ըլլալ համարուէր , Պա-
սիթթի այսօր բոլոր տիեզերքի
տիրած ըլլալու էր :

— Թայից լրագիրը ըսելէն
յետոյ թէ , Ռուսիա տակաւին
Կ. Պոլիս չհասած , ամբողջ Եւ-
րոպա արդէն Ռուսիոյ հետ պի-
տի կարենայ գործը համաձայ-
նութեամբ կարգադրել , հե-
տեւալը կ'յաւելու :

Վիկարձուէր Երբեմն թէ
չատ գիւրջին է մէկ հարուածով
մը Կ. Պոլիսն առնուլ , ասի մեծ

սխալ միտ : Կ. Պոլիս աշխարհիս
ամենէն զօրաւոր և ամուր բեր-
դաքաղաքներէն մին է (թէպէտ
չըջապատ պարիսպով մ'ամրաց-
եալ չէ) . և քանի որ օսմանցիք
Սե ծախու և վափօրի վրայ կը
տիրեն , մինակ իրենք բաւա-
կան են , առանց սերիշին օդ-
նականութեանը , Ռուսաց դէմ
առանձինն պաշտպանել այդ
քաղաքը : Եւ ասի Ռուսք ի-
րենք ալ շատ աղել գիտենա :

— Հունգարական Քորէս-
բօնտան թերթը , Աւստրիոյ
քաղաքականութիւնը բացատ-
րելուն առթիւ կըսէ : « Կ. Պոլ-
սոյ դռներն Ռուսիոյ առաջը
բանալը և Դանուբը սլաքեան
գետ մ'ընելը այնպիսի իրողու-
թիւն միտ՝ որ տէրութեանց մէ-
կէն ալ չիրնար թող տալ որ
կատարուի : Ռուսի թէ՛ ռու-
սական և թէ՛ աւստրիական
տեսութեամբ Արեւելեան ներ-
կայ խնդիրը — թէպէտ զինու
զօրութեան յանձնուած է , բայց
ինչ որ ալ ըլլայ , թէ հիմայ և
թէ վերջը — ուրիշ կերպով չը
պիտի կրնայ իր լուծումն ստա-
նալ , բայց եթէ Տաճկաստանի
այժմու վիճակին բարեփոխմանը
իսկ Տաճկաստանը յօշոտելով
մէջերին բաժնելու առաջադ-
րութիւնը սոսկ ցնորք մնէ :

— Բօլիթիէ Քորէսբօնտէնյ՝
պողպատե առհասարակէն ըս-
տացած հետեւեալ տեղեկու-
թիւններն կ'հաղորդէ :

Կիւմրիւ և Արցիխս դու-
մարեալ կովկասեան բանակին
դէմ , որ 180.000 է կ'արդկանայ ,
45.000ը ձիաւոր ըլլալով և հե-
տերին ալ պաշարման յատուկ
ընտիր և պատուական նիւթեր
ունենալով , Թուրքիա ունի Պա-
թումի , Արտահանի և Պայազի-
տի մէջ 38 հազարի չափ զօրք ,
որք 400 վերթով երկայնութեամբ
առհասարակ լուս մը պիտի պաշտ-
պանեն : Ասի առաջին դիմն է :

Պաշտպանութեան երկրորդ
գծին վրայ , որոյ բանակակից-
րունն ալ էրդրում է , Թուրքիա
հազար 20000 զօրք ունի , որոց
թիւը պիտի կրնայ 70.000ի հա-
նիլ Միջագետէն դալիք նոր
զօրութիւններովը : Այս զօրքե-
րը Պարսից սահմանադրուած վը-
րայ ալ պիտի հսկեն : Հետեւա-
րար Տաճկաստանի պաշտպանե-
լիք բանակագաւոր եւանկիւնի
մը կ'ձեւացնէ , որոյ 3 անկիւն-
ները կ'ըսեն Պոլսում , Կարս
և Էրզրում , Խաղանի և Որէն-
պուրկի Թաթարներն ալ , որոց
Միւֆիթիներն մեծ պատուա-
տիւններ ընդունեցին Չարէն ,
Չերքէզներուն պէս սկսած են
չ հեծեալազանց կազմել որոնց
բանակակից լուս պիտի ըլլայ
Վիեննա և Թէթերպուրկ :

— Վիեննայի թերթերուն մէջ

հետեւեալ հետադիրներն հրա-

տարակուած կ'անտուին :

Լ. մայիսի 3 մայիս.— Ռուսք
17 շոգեկառք (լքքմթիւ) ծա-
խու առին : Բուսնիոյ իշխանը
Պուրքէյի մօտերը բանակող զօր-
քերն աչքէ անցնելու գնաց :
Բուսնիոյ պատերազմ. գործոց
պաշտօնեան , արտաքին գործ.
պաշտօնէին հետ տեսակցու-
թիւն մ'ընելէն յետոյ , անա-
պարանօք Պուրքէյ գնաց :

Ձերնօվից 3 մայիս.— Բէ-
թերպուրկի և Ռուսիոյ ուրիշ
գլխաւոր քաղաքաց մէջ կամա-
ւորաց խմբեր կազմելու կ'պատ-
րաստուին : Մօսկուայի ժողո-
վարդը 120.000 քարազան պատե-
րազմական նպատակ մը տուաւ :

Եւալ 3 մայիս.— Ռուսք և
օրէն Դանուբը պիտի անցնին :
Երկաթուղին մինակ պաշար և
առգումքները փոխադրելով ,
զօրքերն հետիւտս կ'քաշեն ,
Բուսնիոյ իր զօրաց թիւը 30.
000 է հանդիս և Գիլ մանիոյ մէջ
մեծ քանակ զէնք գնելու վրայ
կ'գտնուի :

Պուրքէյ 3 մայիս.— Հոս
գտնուող պաշտար յեղափոխա-
կան քաղաքին Ռուսաց կայսեր
չնորհակալութեան Ռ. զերծ մը
մատուցանելէն զատ , Պուրքա-
րիստան ալ ապստամբական
յայտարարութիւններ ցրուեց և
զէնք զրդելու վրայ է Պուրքա-
րաց բաժնուէրու համար : Տնի-
էրեր գետն յարգելով ռուսաց
զէնքերուն և առգումքները
մէկ մեծ մասը ջուրը քշեց տա-
լաւ :

— Օտէսա 3 մայիս.— Ռուսք
Քաշկարի Էմիրին չէղաքութիւնը
փաստելու կ'աշխատին , որն որ
Միթին Ասիոյ մի հապտաներուն
ամենէն զօրաւորն է : Ռուսաց
կատաւորութիւնը Խիւսթէնտէն
Գուրուպօթին հօրիւրակաւ
յատուկ պաշտօնով Քաշկարի
Էմիրին զրկեց :

Օտէսայի պաշտպանութիւ-
նը՝ զրքմի պատերազմին տանը
Խիւսթէնտէն պաշտպանող
Թօթիէպէն զօրապետին յանձ-
նուած է , Կառահանդիսալը գը-
րէթէ պարագայ է , քանի մը նա-
ւէ գատ ուրիշ բան չտեսնուե-
լով , Քաղաքը պաշարման վիճա-
կի տակ գրուեցաւ : Ժողովուր-
դին ալ օսմ. նաւատորմէն ուրմ
բակածուելու երկիւղէն՝ շատը
թողլով բնակութիւններն ներսե-
րը քաշուեցան : Իսկ Օտէսայի
ռմբակածութեան բռնուիլը ան-
կարելի կ'երևի , ինչու որ նա-
ւահանգստին բերանը անթիւ
և անհամար ծովառուներ զրք-
ուելով գոյուած են : Օսմ. նա-
ւատորմը նախ այդ Թօթիէյնե-
րը վերցնելու է , որոցմէ տողին
մինչև որ չանցնի՝ Օտէսա քա-
ղաքին մէջ սուսի չկրնար հաս-
նալ :

ցնել, Արդէն ալ կերել թէ
օտմ. նաւատորմը Օտէսան ուղ-
բակոծութեան բռնելու գիտա-
ւորութենէն ետ կեցած է, ին-
չու որ եթէ ստանկ նպատակ
մը կեցած ըլլար՝ Հօգարթ քա-
շա մինչև ցարդ Օտէսայի ա-
ռաջը հասած ըլլալու էր:

Ռուսք մեծ բաղձով թեամբ
բահօգայի կողմէն Դանուբն
անցնել փորձելով, օսմանցոյ
ազդու գիմադրութենէն ետ
քաշուելու ստիպուել են: Բա-
հօգա վիտիի և Սերվիոյ սահ-
մանացը մէջ աւելը կիլիսայ, ուր-
կէ առաջ ուղղակի Սօփիայի
վրայ քաշել կուզեն առանց
բերդաքաղաքներու և ստիպու-
թեանց հանդիպելու:

—Դանուբի երկու գետե-
ղերաց վրայ ալ այլևս տեղեր
այժմ փոխադարձաբար թնդա-
նօթի կալու մ'սկսած է Ռուսաց
և Օսմանցոյ մէջ, մինակ Բուս-
նուի և Ճիւճօվայի մէջը կը
մնայ, հոս ալ այսօր վաղը սկը-
սելը կ'սպասուի: Բուսնուգի
կառավարիք խնայողներ է քա-
ղաքին օտարազգի հպատակաց
և հիւպատոսներուն, որ բեր-
դին հրամանատարները կ'ստա-
գատուին Ճըբօօֆան ումրակո-
ծելու սկսիլ, աւտի հաւանա-
կան է թէ Ռուսաց նետած
աւմրերէն իրենց բնակարանա-
ցը և կամ անձին վնաս մը հա-
նի, աւտի և խորհուրդ տը-
ուեր է որ աղէկ կընեն եթէ
քաղաքէն դուրս ելնեն:

—Փոխադարձ անցի ունե-
ցած ռմտակոծութեանց մէջ,
առասաց թնդանօթներն այնքան
մեծ վնաս մը պատճառած չու-
նին, որքան օսմանցոյ թնդա-
նօթներն աւելի մեծ գործ կը
տեսնեն եղեր:

—Ռուս բանակը հեծելազո-
րու պակասութիւն ունենալով,
կըստ իմէիտրնէ բանակին հեծ-
եալ ոստիկանութիւնը դործող
բանակը պիտի գրկուի, յիշեալ
դաւառին բարեկարգութեան
պահպանութեան համար հարկ
եղած ոստիկանութիւնը կաղը-
սելէն յետոյ:

—Ռօթիէն համող ճան-
քորդ մը կ'պատմէ թէ ռուս
զօրքերն այիարի պէս ուր որ
տանին կերթան, առանց պա-
տերազմական աշխոյժ և եռանդ
մը ցոյց տալու: Ռուսական բա-
նակն Ասիոյ կողմը շտադան
ջաղ կ'չարժի եղեր, փախնալով
որ եթէ ձախողուած մը կրէ,
զօրաց շտաբ փախնալով կ'ցր-
ուին, Պաթմու իրօտ անառիկ
է՝ կրէ՝ և զանի պաշտպանե-
լու համար բաւական եղած էն
աւելի զօրք կոյ մէջը:

—Պատերազմի գլխաւոր
չիրքերուն հետ էրզրումի հե-
ռազգական հաղորդակցութիւ-
նը կարծիք է:

—Թուրքիոյ պէշ 18.000
հետեակ և 5000 ձիաւոր պատ-
րաստներ է օգնութեան գրկել
օսմ. բանակին:

—Սիւ ծովու և Դանուբի
մէջ օսմ. նաւատորմը, մեծ մա-
սը զրահաւոր, կ'բաղկանայ 130
նաւերէ, որոնք 641 թնդանօթ
կ'կրեն և 28.000 ծովային կ'ին-
ւոր ունին: Իսկ Բուսիոյ Սիւ
ծովու նաւահանգիստներուն մէջ
ունեցած բոլոր պատերազմ. շո-
գենաւուց թիւն է 28, 403
թնդանօթով, ասանցմէ զատ
Սիւ ծովու երթեւեկութեան
յատուկ փաճառակուն ընկերու-
թեանց ունեցած 40 հատ շո-
գենաւուն ալ այսօր Բուսիոյ տը-
րամադրութեանը տակ գրեւած
է:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մեծ Եպարդասի խնդրոնա-
ցը վրայ, Բուսնուի երկաթուղ-
եաց անօրէնութիւնը յանձնա-
ռու եղեր է օրը 3000 գործա-
ւոր փոխադրել ձրիարար, մա-
րաքաղաքի շուրջը պաշտպա-
նութեան գծին շինութեան հա-
մար:

—Շր. օր համող թրիէսթէ
չողենաւով Քլաքքա զօրապետն
և Խորպական թերթերու չորս
թղթակիցներն քաղաք հասան:
Ասոնց երկուքը թայմի թըղ-
թակիցներն են, որոց մէն Բու-
սնուի և միւսն ալ Անատոլի
բանակապաշտպանութեան էր:

Գլաքքա զօրապետն ալ, ա-
ռանց սէ է պաշտօն մ'ստանձ-
լու ստիկ իրր ակամատես՝ պա-
տերազմին տեղերը պիտի եր-
թայ:

—Աւտորիոյ թղթատարա-
կան վարչութիւնը կ'ձանուցանէ
թէ վաղուան գ. օրու ընէ բու-
կըսեալ շարժել երկու անգամ
Պէլիքաւի ճանքով նամակ պիտի
ընդունի Եւրոպայի համար, նա-
մակատու փը մինչև բ. ժամը
11ը միայն բաց ըլլալով:

—Ռոտիկանութեան հրամա-
նաւոր մայրաքաղաքիս արուար-
ձաններուն մէջ նորէն արուրը-
նակաց տղա համարն ըլլալ ըս-
կըսեր է, որն որ անցիտները
պահ մ'սկսուած՝ իսկ չէր շա-
րունակուած:

—Իզմիտի երկաթուղու գի-
ծը երկնցներու նպատակաւ
ճանքան շինութեանը համար
այն կողմը գրկուած բահերն ու
բրիչներն այս անգամ նափիէի
պաշտօնէութեան կողմանէ ոս-
տիկանութեան յանձնուեցաւ,
Պոլսոյ պաշտպանութեան գծին
շինութեանցը գործածուելու
նպատակաւ: Այն կողմերը զըր-
կելու:

—Կիլի. լուսնադու գիշեր
Սուլթան Ահմէտ Խըրքայի Շէ-

րիք Թաղի հրդեհ մը պատա-
հեցաւ:

ՎԵՐՁԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնտոն 12 մայիս. — Հօրկի-
թորհրդարանը Արիւնեան գոր-
ծոց վրայօք վիճաբանութիւնը
երկարօրէն շարունակուելով բ. շ.
(այս) աւուր թողուեցաւ, սոյն
օրն աւարտելու պայմանաւ:

Գլալտի նաւաշինութեան
գործարանատէրք 3.000 բան-
ւորներու ճախայ սալ ծանու-
ցին:

Վաղը Լոնտոնի մէջ հակա-
ռուսական մեծ հրդեհ մը տեղի
տեղի պիտի ունենայ:

Նիւ-Եօրք 12 մայիս. — Պու-
թաքօֆ Ամիրալի ռուսական նա-
ւատորմը հրաման ստացաւ ան-
միջապէս ճանքայ ելնել Ամե-
րիկայէն Գրօնթաւ երթալու:

—Ասիոյ բանակապաշտէն
հասած հեռագիրներն կ'ձանու-
ցանէն թէ Պաթմուի կողմը գը-
նուող ռուսական բանակը, ուր-
առաւօտ օսմանցոյ գիրքերը
գրաւելու նպատակաւ ժամը
Յին օսմ. յառաջապահներուն
վրայ յարձակելով, որոնք Ձիւ-
րիւք Սալու Ալի բաշայի խըմ-
բէն էին, այս վերջիններն սաս-
տիկ կրակ մը կ'բանտն թշնա-
մայն վրայ, որն որ հետզհետէ
նոր զօրութիւններ կ'հասցնէր
իր բանակին սպաննուածներուն
տեղը լեցնելու համար, այն-
պէս որ երկու կողմանէ ալ բա-
ւական կորուստ կուենան: Կը-
սիւր մինչև կէս օր կ'տեւէ:
հեռագիրը որոշ չ'յայտներ թէ
կուց դաշար վերջապէս որո՞ւն
ձեռքը մնաց, մինակ այսքան
մը կըսէ թէ, 8 ժամ յամառ
կուէ մը յետոյ, պատերազմի
դաշտին վրայ 4000 մեռեալ թո-
ղեր է թշնամին: Իսկ Օսման-
ցոց կորստին որքան ըլլալը չը
յիշեր:

Սոյն կուսոյն մէջ ռուսք 35
վաշտ հետեակ, դունդ մը ձի-
աւոր և 1 թնդանօթաւոր մը
ունենալով հանդերձ, ընդամե-
նը 7 վաշտ օսմ. օժանդակ զո-
րաց կրակին չ'իմանալով այս-
քան մեծ կորուստ տուեր են:

—Ահմէտ Մուխթար բա-
շայէն ալ, որոյ ուր ըլլալը չը
գիտցուիր, քալր. 28 թուով
Սէրասկէրի Դուռն հասած հե-
ռագիր մը, Արտահանի հրամա-
նատարէն աւանդով կ'ձանուցա-
նէ թէ գ. օր սոյն քաղաքէն 3
ժամու չափ հեռի Արտահանի
գետէն դէպ ի բամաղան Օղլու
ըսուած մարտկոցն անցնելու
համար թշնամին, յիշեալ գե-
տին վրայ կամուրջ շինելն ի-
մացուելուն վրայ, Արտահանցի
Հիւսէյին բաշա խում մը զօր-
քով թշնամոյն դէմ կ'յարձակի:

և քաշութեամբ զանի ետ մղե-
լով կամուրջը շինել թող չտալու
կ'յաջողի, Հիւսէյին բաշայի հե-
ծած ձիւն փրաւորութեամբ, ուրիշ
ձի մը և հետի մարդոցմէն մին
կ'սպաննուի:

—Էրզրումի կուսակալ Խա-
մայիլ բաշայէն ալ հասած վեր-
ջին հեռագիր մը կարտի չըջա-
կաներն տեղի ունեցած քանի
մը աննշան կռիւները կ'յիշատա-
կէ: 6 վաշտ հետեակ ռուսք,
1000 ձիաւորով ու թնդանօթով
Արտահանի մօտ Ամիր. Օղլույի
մարտկոցին վրայ կ'յարձակին,
և թնդանօթի կուէ մը յետոյ
ձեռնուեալն ետ կ'դառնան:

Կայս. պալատան նախկին
քարտուղար Սաւատուլահ պէյ
Պէրլին օսմ. դեսպան անուա-
նեցաւ:

—Կ. Պոլսոյ դերմ. և աւտոր.
դեսպաններն հոս հասնելուն
պէս, խալալիան դեսպան Գոր-
թի կոմսն ալ մայրաքաղաք
պիտի գայ:

—Տաճիկ ռուսանող իւլէմա-
յից պատգամաւորութիւնը Ռէշ-
թայէն միկնելով, չը. օր Թրի-
էսթէյէն նաւ հեծեր են մայրա-
քաղաք դառնալու:

Միւսնոյն չողենաւուն մէջն
է եղեր նաեւ Աֆղանիստանի
Իմիրին որդին իսկէնտէր խան,
որ Պոլիս կ'գայ իր թուրք վեհ.
Սուլթանին ընծայելու:

—Մաշիքի առաջը կեցող
Լուիֆը-ճէլիլ զրահաւորին վա-
ռօդի մթերանցը դիպուածով
պայթեր օգն ելեր է, նաւազ-
ներէն 1 անձ ազատելով: Բա-
րեքաղաքար քովը գտնուող
միւս նաւերուն վնաս մը չէ
տուեր:

—Օսմ. Պանքային Բուսնու-
քի բաժնեճիւղը վառնա փո-
խադրուել է:

—Վսեմ. Սարգիս պէյ Պալ-
եան 6 ընտիր ձի նուիրեր է ի
նպատակ կայս. բանակին հեծե-
լազօրուն: Վեհ. Սուլթան ալ
Պալատան ախուէն 10 ձի տալ
հրամայեց է նոյնպէս բանակին:
Սուլթանին եղբայրը Նուրէտ-
տին էֆ. իշխանն ալ 9 ձի և 10
հազար զր. թղթադրամ նշու-
րեր է:

—Օսմ. Խորհրդարանը չը.
օր շնորհակալութեան Ուղերձ
մը քուէարկեց Պ. Լայարաի ձե-
ռօքը առ Լորտ Տէրպի զրկե-
լու, կորչաքօֆի չըջարեակա-
նին տուած ազգու. պատա-
խանին համար:

—Բուսնուք 29 ապր. — Գա-
լաֆաթի մէջ թշնամոյն նորէն
շինել սկսած մեծ եւ զօրաւոր
մէկ մարտկոցը աւելու համար
այսօր վիտիի բերդէն գիմացը
ռմտակոծելով, թշնամին ալ
նոյնպէս պատասխանել սկսեց,
որոյ ռուսները քաղաքին մէջ
կ'կրնան, կուրք դեռ կ'չարու-
նակէ:

ԱՅԳ

ՍՈՒՐԵՆԱՆ ԵՐԿՍԵՐ

ՎԱՐՃԱՐԱՆ

ՅԵՐԵՄԵԱՅ ԵՒ ԳԻՇԼԻՐՈՅԻԿ
ուր դադարէն խոսակցութիւնը
արարաւորէ է

Վարժարան նախակրթական
ու երկրորդական ուսմանը

Կէտիկ փաշայի մեծ փողոցին
վարի ծայրը, դեղագործի խանութին
միայ թիւ 118 ընդարձակ և օդա-
ւետ տունը 6 ամե է վեր վարժարա-
նի վերածուած է մեր անօրէնութեան
ներքէ՝ յաճախող մանկաւորն թիւն է
իբր յիսուն. 11 պաշտօնէսը կան
վարժարանիս մէջ, որք ամենայն
հշտութեամբ և արդիւնաւոր կերպիւ
կ'աւարտարակեն աշակերտներն ու
աշակերտուհիները:

Արիւ հայ վարժարանաց մէջ ընդ-
հանրապէս գտնուած ուսմանը ներքէն
դաս, որոց աւանդելու մէթոդը խու-
թանի վարժարանին մէթոդին նման
է, կուսուցուին նաև բնագիտութեան
սովորակութիւն, պատմ. եւրոպ.
նօթա (ճայնական երաժշտ.) և արդը-
կանց համար ձև ու կար ուսուցանե-
լու մեծ ջանք կը լլուր: Գաղղիներէն,
թաղիտութեան և երկրաչափութեան
բարձրագոյն գտները գրեթէ բոլոր-
վին դադարէնով կուսուցուին, իսկ
միւս դասերն հայերէն. թէ՛ աշա-
կերաց և թէ՛ աշակերտուհիք ձաշի,
հրօսանաց և հանգստեան առնենք
գաղղիներէն խօսելու արարաւորեալ
են. այս բանիս զիրենք վարժեցնելու
համար վարժարանս մնայուն պաշ-
տօնեայ մ'ունի, ամեն օր ալ խօսակ-
ցելու վարժութեան դաս կուսուցուին:

Վարժարանս կընդունուին նաև
երեք ու կէս տարեկան մանչ և աղ-
ջիկ մանուկներ, որոց դաստիարակու-
թիւնը գործաւարտ վարժուհի մը
յանձնուած է, և որոց համար Գեր-
մանիոյ մէջ գործածուած դրօտայի և
օգտակար խաղալիքներ կան վարժա-
րանիս մէջ: Պաշտիկ մանկանց ամա-
կան թոշակն է 1 արծ մետ. նախաձեռն
կանխիկ. ընդու և ուսմանը ուսման-
դաց ամսաթոշակն է 2 արծ. մետ. է.
ուսմանայն կանխիկ. անոնք որ ցերեկ-
եայ ճաշը վարժարանէն ընել կուզեն,
ուսմական 5 արծ. մէճաւ աւելի վը-
ճարելու են:

Գլխիւթիկ աշակերտներն ամեն
ինամբ ու հանգստութիւն կ'փոխելն
մեր ընտանեաց մէջ, իբրե թէ իրենց
տունն ըլլային. այսպիսեայ եռամ-
սորեայ թոշակն է 8 օսմ. ոսկի կան
թիկ. դաս. ուներէն զրկուելիք ա-
ղայք պէտք է որ մայրաքաղաքիս
մէջ իրենց ծնողաց կ'մ պաշտպանաց
ներկայացուցիլն ունենան:

Ծագիկ շինել սովորել ուղղող ակե-
նայք և աղջկունք ալ կընդունուին
վարժարանիս մէջ յատուկ սակարկու-
թեամբ: Բիւն. յի ուսման յատուկ
ջանք կը լլուր, դասաւորն է բնիկ
դաղը Օրիորդ Տալիկ, վիպիկ օլ Բա-
րիգու Երաժշտական վարժարանէն
(քօնակով թաւառ). Բիւն. օրա տա-
նու ուղղողներն և թէ վարժարանիս ա-
շակերտներէն են, պիտի վճարեն ամ-
սալուն 2 1/2 արծ. մետ. իսկ եթէ

զրաէն միայն բիւն. օրա տա-
նիկն չը կամ օրիորդը դան. 5 արծ. մետ.
եռամսեայն կանխիկ:

Ուղղը կրնայ այցելել վարժա-
րանին. ընդ բժակ տեղեկութեանց
համար ևս պէտք է վարժարան գալով
անօրէնութեան հետ տեսակցիլ:

Տէր և Տ'օրէն
77 մարտ Ա. Ա. Մարտի

Խառքէօյաէ Բրօթէսթա-
նի ժողովարանն իմ խաղիմտէ
պուլունան վառը սիր արուս
սաթիլը օլուպ, վէ իսթէյէնէ
իսթէտիկի մեդաարը վերիլէ-
պիլէճէկիմտէն, զիստէ մալիւ-
մաթ ալմադ իսթէյէկէր Ղալա-
թատա Միմաւան Ամէրիգան
մաղաղաբնատ Միմաւան Պիտ-
րոս աղայա միւրաճաթ կըլէ-
մէլէրի իրան օլունուր:

Ղալաթիա ԴԵ. 20 Ապրիլ
ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց	09 14
Գաց	09 14
Եարճր գին	09 14
Ցած գին	09 14
Փոխ. 63 ր	Քր. 40
» 63 ր	» 17
» 69 ր	» 45 50
» 73 ր	» 42 50
Գանձատու	12
Սօսիթէ ժէնէրալ	2.24
Սօսիթէ Սթաման	1.20
Պանք ալ Բօնոթ	2.18
Գրէտի ժէնէրալ	1.50
Քրամիլ	1.20
Բում. կրկաթուղի	25 75
Բում. կարօն	
Բօնո. »	
Տոկոս	0/0
Բըքօր	
Հիւլէտիլ	

ԸՆԹԱՅԻՐ ԴՐԱՄՈՑ

(Օսմ. ԿԻՒ 100 ԿԵԼ ԿԵԼԵԼ)

Անգղ. ոսկի	109.25
Գաղղ. »	87.25
Բօլ	89.10
Գարգօն արծաթ	16.—
» թղթագրամ	14.—
Գրքից	51.05
Հիւլէնց	17 —
մէթալիք	17 20
Հերմակ մէճիտ	60
Պիլիմ	178.—
Թղթագրամ Գոցուած	175.20

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

ԲԱՆԱԼԻ

ԱՆԳԴԻԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒԻ

ՎԱՍԵ ՀԱՅ ՌԻՍԵՆՈՂԱՅ

ՍԽԱՏԱՐԻԵԱՅ

Գ. ՊԵՂՄԱՍԵԼԵԱՆ

Անգղիերէն լեզուն գիրքու ու-
սուցանելու ընթացքով յօրինուած
սոյն ֆերակաւութիւնը, որուն իրա-
քանիւր կանոնաց վրայ առանձին
առանձին հրահանգներ դրուած են
իրոտ գիրքուսոյ օճով, կը ծախուի
Չարմարճըր Գաղղիերէն իրան թիւ

12 Սրամեան տոյտարանը և Մէրճան
գրաւանառ. Սրայիան Պաղտատար
աղայի խանութը Գին 2 ու կէս ֆր.

ԾՈՒԼԵՆ ՁԸ ԲՈՆՈՒՆԵԼՈՒ ԴԵՂ

Բաղադրութեամբ

Լ. ՏԻԼԵՆԱ ԴԵՂԱԴՈՐՄԻ

Միւլային ճանքորդաց հա-
մար անհրաժեշտ եղած սոյն
հեղուկը որ ամեն անգամ ծովէ
բռնուելուն մէկ խաշուէի զը-
գալ մը սոյն դեղէն առնելով,
կրկն չափովը պարզ ջրի մէջ
խաշուելով խմած առնելը մօրդ
վերադին իւր հանգարտ ու ա-
ւաղջ վիճակը կատարանայ, կը
դանուի Լ. Տիլենայի դեղարա-
նը, Ղալաթիա ՄԵԾ փողոց,
թիւ 108 մէկ շէշ 2 ու կէս ֆր.
գնով:

ՄԵՆԱՄԱՆԻՆ ՄԱՂԱՋԱՆ

ԳՏԵՌԱՅ

ՈՒ

ՓԱՆԱՍԷ

Կաշած ցաւի դեղը բոլորվին խա-
տիկներէն բաղադրուած ըլլալով
թէ՛ ներսէն և թէ՛ դարսէն կ'որ-
ծածուի ու բաղմամբիւ ցաւի ու հի-
ւանդութիւններ չուտով կը ամուսնե-
րնալէս որ վարը յ շուած է:

Ամեն տեսակ Գաղղ. Ստամբուլի,
մէջքի կամ Սղիքներու ցաւի. ու
նաև թանք, Բօլէրա և այլ ամառ-
ուան հիւանդութիւններ ունեցողնե-
րը սոյն դեղին խմելու են հետեւ.
Եալ կերպով կէս գաւաթ ջուրի մէջ:
Դիր ապուրի դրգալէն աւելի շաքար.
վրան լեցուր անուշի դրգալ մը փա-
նատէ, աղէկ մը խառնէ ու խմէ:
Կոկորդի հիւանդութեան և Բուսե-
քի համար դեղը վերոյիշեալ կերպով
պարարտուէ ու ժամը կամ երկու ժա-
մը հեղ մը մէկ կամ երկու անուշի
դրգալ սոյն բաղադրութեան խմէ:
Ցօղացաւի րիւմաթիլմ, Բաքի ցաւի,
Ստամբուլի ու տեսակ տեսակ կանոնի
ցաւի ու համար դուրսէն փանտեւ
քսիլով աղէկ մը շիւղուէ: Սկաւ.
յի ցաւի համար քիչ մը բաժակ
փաշապէի մէջ թանխիլով ցաւած
ակալային վրայ գնելու է:

Ամեն տեսակ երբոր ցաւի մը
համար դուրսէն փանտեւ քսիլ հարկ
ըլլայ, և թէ քիչ մ'ալ խմուի աւելի
շուա բժշկութիւն կը լլուր:

Ստամբուլի սպորտում կամ ճըմ
լուած տեղերը ժշկելու համար վը-
տանդը պատահածին սկս փանտեւ
էն ամ աղէկ մը լեցնելու է: Ղա-
նակով և. կարուած վերքերը բը-
ժրչիլու համար արիւնը չի սրբած
շուտով մը վերքը կապելու և կապի
վրայէն փանտեւ լեցնելու է մինչև
որ բա մը թըլի փանտեւն նաև ար-
կան չըլանը կարգադրէ ու բոլոր
բնութիւնը կը դարձնէ:

Այս դեղին օգտակարութեամբ
վրայ կը կարգուին զրիւ տեղերը կը

համարներ. գործածողները զայն
միշտ կը գտնեն. ուղղող կրնայ ան-
ճամբ փորձել. զինն ածան է: Կ'ծա-
խուի Սիմաւան և Բնիկերաց Ամերի-
կեան վաճառատներ որ ի Ղալաթիա
կ. Պօլս:

ԹԱՏՐՈՆ

ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԱՆԱՄԵՆՑ

ՊԱՏԵՐԵԶԱՐԳ

1876

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Այս բնութիւնը որոյ օգտակա-
րութիւնն ու կարեւորութիւնը ամեն
ընթերցատէր նա մանաւանդ աղայոց
գտաւարութիւնն փախաբող աղ-
ղայոց յոյսնի է, 1876 տարու Գոն-
վոր 1 էն սկսեալ 18 օրն անգամ մը
իբր հանգէս հրատարակուած է միւ-
շու 1876 Վիկտ. վերջ, մաքուր թըլ-
թով և աղէկ տար գրութեամբ:

Այժմ գործին ամբողջ տարեւ
կանը (24 թիւ) քաւածալ մեծագիրը
103 պատկերներով մանաւոր խնա-
մք և վայելուչ կերպիւ քաւածոն
կապուած կը գտնուի միայն Գաղղի-
աւ և Մէրճան շրջը Պաղտատար Ա-
ղայի գրատունները ի զին մէկուկէս
մէճիկովէ:

ՆՈՐ ՀՈՒՍՈՒՄԱՆԱՆԱՆ

ԵՐԵՅԻ

ԳՐԱՐԱՆՆԱՅ ԸՆԹԱՅԻՐ

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Մէլան Ծաղիկի նշանաւոր այս
գործն, որ զիրաւոր երեք էական
հանգամանքներու, ամառնութեան,
սրբոց և բնաւանաց վրայ հիմնը
է հեղինակը, այսպիսի խառնակ
հեղինակութիւն մը խիստ արժան
գտած է մեր աղջկանց այ օգտա-
յար ընկու. անտեսութեամբ
թեամբ ի լոյս բնծայել Սրմաշու Ս-
ղիանդանց գիւրթիկաց վարժարա-
նի աշակերտներէն արդոյ Յակոբ
կ. Սրայիան, և Ղալաթիոյ հրա-
մանու անդ աղայգիրու, վաճառ ի ի
Պօլիա Գ. Ղալաթիան գրատունը:

Գին 1 ֆր. կամ 9 զրշ.

Փողոց Չարմարճըր թիւ 20

ՄԷԼԱՆՈՅԷՆ

ԴԵՂԱԴՈՐ

ՃԵՐԵԿԱ ՄԱՋԵՐ ՆԵՐԱՆՈՐ

Այս դեղը, որ մէկ վայր-
կերն մէջ և ամեն դոյնով կը
ներկէ ճերմա մաղերն ու մո-
րուքներն, առանց փնտաւր
մարթին և առանց անխաթ
սեւէ հոտ մ'ունենալու փորձը
ուած յատկութիւն մ'ունենա-
լով կը գտնուի Տէլլա Սուսայի
Չօպանեանի և Բիւլիւքանի
դեղարանները: